

Exam. Code : 108006

Subject Code : 2355

B.A. (Hons.) 6th Semester

POLITICAL SCIENCE

Opt.—(i) Western Thinkers

Time Allowed—Three Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Question paper consists of TWO sections as follows :

Section A : It carries TEN questions out of which students are required to attempt SEVEN questions in 10-15 sentences each. Each question carries 4 marks. The total weightage of this section shall be 28 marks.

Section B : It carries EIGHT long questions, TWO from each unit. The student shall attempt SIX questions in all, ONE from each unit. Each question carries 12 marks. The total weightage of this section shall be 72 marks.

SECTION—A

1. Write a short note on Platonic justice. 4
2. What is pragmatic theory of justice ? 4
3. Briefly discuss theory of Ideal State. 4
4. Write a short note on Plato's theory of communism. 4

5. Critical assessment of Plato's concept of Philosopher King. 4
6. Write briefly on T.H. Green's concept of freedom. 4
7. Write a short note on the political obligation. 4
8. What are the functions of representative government? Discuss briefly. 4
9. Write short note on J.S. Mill's views on proportional representation. 4
10. Write any two features of theory of rights. 4

SECTION—B

UNIT—I

1. Discuss the Plato's idea of justice. 12
2. Discuss the relation of Plato's theory of Ideal State with his concept of justice. 12

UNIT—II

1. Discuss the Plato's theory of communism. 12
2. Critically evaluate Plato's theory of education. 12

UNIT—III

1. Discuss the political ideas of T.H. Green. 12
2. Discuss T.H. Green's theory of rights. 12

UNIT—IV

1. Discuss J.S. Mill's views on liberty. 12
2. Discuss the theory of proportional representation propounded by J.S. Mill. 12

(PUNJABI VERSION)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ :

ਭਾਗ—ੳ : ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਕੁਲ ਵੋਟੇਜ 28 ਅੰਕ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਅ : ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਲੰਮੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਕੁਲ ਵੋਟੇਜ 72 ਅੰਕ ਹੈ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਪਲੇਟੋ ਦੇ ਨਿਆਂ ਉਪਰ ਇੱਕ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 4
2. ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹਨ? 4
3. ਆਦਰਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸੰਖਿਪਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 4
4. ਸਾਮਵਾਦ ਦੇ ਪਲੇਟੋ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 4

5. ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਰਾਜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਲੇਟੋ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 4
6. ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਟੀ.ਐਚ. ਗਰੀਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 4
7. ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਫਰਜ਼ ਉਪਰ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 4
8. ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕੀ ਹਨ? ਸੰਖਿਪਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 4
9. ਆਨੁਪਾਤਿਕ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿਤਵ ਉਪਰ ਜੇ.ਐਸ. ਮਿਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਉਪਰ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 4
10. ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ। 4

ਭਾਗ—ਅ

ਯੂਨਿਟ—I

1. ਪਲੇਟੋ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 12
2. ਪਲੇਟੋ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 12

ਯੂਨਿਟ—II

1. ਪਲੇਟੋ ਦੇ ਸਾਮਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 12
2. ਪਲੇਟੋ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। 12

ਯੂਨਿਟ—III

1. ਟੀ.ਐਚ. ਗਰੀਨ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 12
2. ਟੀ.ਐਚ. ਗਰੀਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 12

यूनिट—IV

1. सुतंत्रता ਉਪਰ ਜੇ.ਐਸ. ਮਿਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
12
2. ਜੇ.ਐਸ. ਮਿਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿਤ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿਤੱਵ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
12

(HINDI VERSION)

ਨੋਟ :—ਪ੍ਰश्न पत्र में निम्न अनुसार दो भाग हैं :

भाग—क : इसमें दस प्रश्न हैं जिसमें से परीक्षार्थी सात प्रश्न करें, प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 10-15 वाक्यों में दो। प्रत्येक प्रश्न के 4 अंक हैं। इस भाग की कुल वेटेज 28 अंक है।

भाग—ख : इसमें आठ दीर्घ उत्तर प्रश्न हैं, प्रत्येक यूनिट में दो प्रश्न हैं। परीक्षार्थी सभी में से छः प्रश्न करें। प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 12 अंक हैं। इस भाग की कुल वेटेज 72 अंक है।

भाग—क

1. प्लेटो के न्याय पर एक संक्षिप्त नोट लिखो। 4
2. न्याय के व्यावहारिक सिद्धांत क्या हैं ? 4

3. आदर्श राज्य के सिद्धांत की संक्षिप्त चर्चा करो। 4
4. साम्यवाद के प्लेटो के सिद्धांत पर संक्षिप्त नोट लिखो। 4
5. दार्शनिक राजा के प्रति प्लेटो की अवधारणा का आलोचनात्मक मूल्यांकन करो। 4
6. आज़ादी के प्रति टी.एच. ग्रीन की अवधारणा संक्षेप में लिखो। 4
7. राजनीतिक दायित्व पर संक्षिप्त नोट लिखो। 4
8. प्रतिनिधि सरकार के कार्य क्या हैं ? संक्षिप्त चर्चा करो। 4
9. आनुपातिक प्रतिनिधित्व पर जे.एस. मिल के विचारों पर संक्षिप्त नोट लिखो। 4
10. अधिकार के सिद्धांत के कोई दो लक्षण लिखो। 4

भाग—ख

यूनिट—I

1. प्लेटो के न्याय के विचार की चर्चा करो। 12
2. प्लेटो के आदर्श राज्य के सिद्धांत के साथ इसके न्याय की अवधारणा से संबंध पर चर्चा करो। 12

यूनिट—II

1. प्लेटो के साम्यवाद के सिद्धांत पर चर्चा करो। 12
2. प्लेटो के शिक्षा के सिद्धांत का आलोचनात्मक मूल्यांकन करो। 12

यूनिट—III

1. टी.एच. ग्रीन के राजनीतिक विचारों की चर्चा करो। 12
2. टी.एच. ग्रीन के अधिकारों के सिद्धांत की चर्चा करो। 12

यूनिट—IV

1. स्वतंत्रता पर जे.एस. मिल के विचारों की चर्चा करो। 12
2. जे.एस. मिल द्वारा प्रतिपादित आनुपातिक प्रतिनिधित्व के सिद्धांत की चर्चा करो। 12